

soorten is de sporewand van *B. ovispora* geheel glad en enigszins glimmend.

In water, waarin een paar splintertjes van de schors waarop de plantjes groeiden, ontkiemen de sporen wél, maar langzaam en zeer ongelijk. Klaarblijkelijk moeten ze een ander milieu hebben, om vlot te ontkiemen en dan verder te ontwikkelen. Uitvoerige gegevens over de ontkieming enz. der sporen vindt men in het artikel van mej. J. S. Sobels, in het Vakblad voor Biologen, 33e jaargang 1953, blz. 58 e.v., ge-

titeld „Myxomyceten of Slijmzwammen”. Hierin is samengevat wat we op het ogenblik van de ontwikkeling enz. der Slijmzwammen weten. Men zal er óók in vinden dat reeds in 1939 door A. L. Cohen rein-cultures van plasmodiën, o.a. van een *Badhamia* verkregen zijn. Ik heb er dan ook verder maar geen moeite voor gedaan.

N.B. Een twijfelachtige vondst van *Badhamia ovispora* in 1938 vermeldt Zaneveld (Ned. Kr. Ach. 50 p. 98).

VLAAMSE GAAIEN ZAAIEN BEUKENOOTJES

W. M. DOCTERS VAN LEEUWEN.

Wanneer men van Doorn naar Rhenen rijdt, is Leersum het eerste dorp, dat men passeert. Het eerste gebouw links is hotel „de Donderberg” en langs dit hotel gaat een zijweg naar het noorden, die over Maarsbergen en Maarn naar Amersfoort voert. Die weg wordt in Leersum de Maarsbergse weg genoemd. Links van deze weg is een vlak terrein, het zogenaamde bos van Smit, met prachtige oude Dennen begroeid en met een onderhout van Eiken, Berken, Beuken en vooral Tamme kastanjes. Ongeveer 200 m van de rijksstraatweg af, langs de Maarsbergse weg, staan twee rijen oude Beuken, die dit jaar overvloedig nootjes dragen, zoals overal dit jaar de Beuken volop dragen. Rechts van de Maarsbergse weg ligt de Donderberg, ongeveer 40 m boven NAP, met op het hoogste punt de graftombe van Nellestein. Van deze graftombe loopt een steile weg recht naar beneden tot de Maarsbergse weg. Deze weg verdeelt de westelijke helling van de Donderberg in twee ongeveer gelijke stukken. Het eerste gedeelte van de aan de weg

grenzende, steile helling van de Donderberg is bedekt met een bos van oude Dennen, waaronder opslag van Eiken, Berken, Beuken en enkele soorten heesters. De helling van de Donderberg rechts van de weg, die van de graftombe naar beneden voert, is bedekt met een dennebos, ongeveer 60 jaren oud. De bodem van dit bos is begroeid met mossen, enkele groepen Blauwe bosbessen en hier en daar ook met Bochtige smeie. Het onderhout bestaat uit Eiken, Berken, Beuken en bovendien Lijsterbes en struiken van Braam en Sporkenhout. De afstand van de plaats, waar Beuken in dit bos groeien, en de oude Beuken langs de Maarsbergse weg, zie boven, is ongeveer 150 tot 200 m.

Het was mij reeds lang opgevallen, dat deze Beuken in groepen bijeen stonden. Hier en daar stonden enkele Beuken, maar bovendien ook twee tot vier bomen vlak tegen elkaar uit de grond komend. Die moesten dus zijn opgegroeid uit nootjes, die dicht bij elkaar in de grond geraakt waren. Men zou zich kunnen voorstellen, dat deze nootjes door harde winden tegen

de helling waren opgewaaid. Maar afgezien van het feit, dat de beukevruchtjes niet aan windverspreiding aangepast zijn, ook dan zouden de nootjes een voor een zijn neergevallen en niet in hoopjes bij elkaar. Ik heb vaak naar deze groepen boompjes gekeken, zonder dat mij duidelijk werd, hoe ze daar zo gegroeid waren.

Onlangs werd het raadsel voor mij opgelost. Ik zat op een bankje in het dennebos en zag een Vlaamse gaai, die vrij dicht bij mij neerstreek en in de met mos bedekte grond pikte. De vogel vloog weg, doch kort daarna kwam een gaai weer aanvliegen, waarschijnlijk hetzelfde exemplaar, en begon weer in de grond te pikken. Toen het dier voor de derde maal terugkwam, fixeerde ik de plek, waar hij bezig was, ging er naar toe en vond in een kuiltje twee beukenootjes slordig onder mos verstopt. Een volgende maal vond ik één nootje en later nog eens drie vruchtjes door de vogel aangebracht en onder mos verstopt.

In de eerste plaats werd hierdoor duidelijk, dat Vlaamse gaaien beukenootjes verspreiden. Dit wordt al in de literatuur vermeld, al wordt de gaai meer als een verspreider van eikels beschouwd. In de tweede plaats werd mij nu duidelijk, hoe in dit bos vaak Beuken met de bases van de stammen tegen elkaar staan. Daar deze

groepen van verschillende hoogte, dus ouderdom zijn, mag worden aangenomen, dat in vroegere jaren, rijk aan beukenootjes, de Vlaamse gaaien met ditzelfde werk zijn bezig geweest.

Op het plekje bij de bedoelde bank vond ik zeven beukeboompjes alleen staan, vier groepen van twee boompjes, vier van drie en twee van vier exemplaren. Ook in andere delen van het dennebos vond ik dergelijke groepen van bij elkaar groeiende beukebomen, eens zelfs een van vijf stuks. Worden de bomen ouder, dan wil een exemplaar wel eens sterker groeien dan de andere, maar de kleiner blijvende exemplaren staan dan toch met de bases van de stammen tegen de stam van de grotere boom aan. Waarschijnlijk blijft tenslotte een exemplaar over, de andere kwijnen weg.

De Vlaamse gaaien verbergen de vruchtjes waarschijnlijk in de grond als voedselvoorraad in de winter, maar zij vergeten de plekjes, waar zij de nootjes hebben verstopt. Deze kunnen dan ongestoord in het volgend voorjaar ontkiemen en opgroeien. Zie hier een beschrijving van een kleine waarneming, die een aardig kijkje geeft op het aandeel dat deze vogels hebben bij de verspreiding van planten in het algemeen en van de Beuken in het bijzonder.

NIEUWE VONDSTEN VAN ZELDZAME PLANTEN IN NEDERLAND IN 1955

S. J. VAN OOSTSTROOM EN TH. J. REICHGELT.

De grote belangstelling, die voor de Nederlandse floristiek bestaat, bleek ook in 1955 weer uit het aanzienlijk aantal opgaven van nieuwe vindplaatsen van zeldzame en merkwaardige vondsten van min-

der zeldzame soorten, dat ons van vele zijden bereikte. Vooral langs de oevers van de Maas in Limburg en ook op het stortterrein van de gemeentereiniging van Leeuwarden, gelegen tussen Wartena en